

Sayı : 20052
Tarih : 24.09.2026

49687

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı Bayazıt Mahallesi'nde yer altından yayıldığı ileri sürülen gazın insan ve hayvan sağlığı açısından risk oluşturduğu iddiaları yaklaşık 50 yıldır açıklığa kavuşturulmamıştır. Mahalle sakinlerinin anlatımına göre 1977-1979 yıllarında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından bölgede 34 noktada sondaj yapılmış, konutlara ölçüm cihazları yerleştirilmiş; ancak çalışmaların sonuçları kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Basına yansıyan bilgilere göre kuyulara giren bazı kişiler nefessiz kalarak bilinçlerini kaybetmiş, tandırıldaki ateş oksijen yetersizliği nedeniyle sönmüş ve belediye binasının temel kazısı sırasında gazla birlikte yoğun bir koku açığa çıkmıştır. Son olarak açılan bir çukura düşen kuzunun yaşamını yitirmesi, mahalledeki endişeyi yeniden artırmıştır.

Mahallede konutların yanı sıra hastane ve diğer kamu yapılarının bulunması, söz konusu iddiaları önemli bir halk sağlığı ve yaşam güvenliği meselesi hâline getirmektedir. Gazın insan sağlığı üzerindeki etkileri bilimsel yöntemlerle araştırılmalı, mahalle sakinlerinin sağlık durumları incelenmeli ve olası risklere karşı gerekli koruyucu önlemler gecikmeksizin alınmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Bayazıt Mahallesi'nde yer altından yayıldığı ileri sürülen gazın halk sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından bugüne kadar herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
2. Mahallede son 20 yılda nefes darlığı, bilinç kaybı, baş dönmesi, bulantı, zehirlenme ve solunum yolu rahatsızlıkları nedeniyle sağlık kuruluşlarına yapılan başvuruların yıllara göre sayısı kaçtır?
3. Kuyu ve çukurlara giren kişilerin nefessiz kalarak bilinçlerini kaybettiği iddialarına ilişkin sağlık kayıtları incelenmiş midir? Bu vakalarda herhangi bir gaz maruziyeti tespit edilmiş midir?
4. Bayazıt Mahallesi sakinlerine yönelik kapsamlı bir sağlık taraması yapılacak mıdır? Yapılacaksa taramanın kapsamı ve takvimi nedir?

5. Mahalledeki konutlar, ahırlar, kuyular, kapalı alanlar ve hastanede hava kalitesi ile oksijen ve zararlı gaz seviyelerinin ölçülmesi amacıyla ilgili kurumlarla ortak bir çalışma yürütülecek midir?
6. Çaldıran Devlet Hastanesinde olası gaz maruziyeti ve zehirlenme vakalarına müdahale edebilecek yeterli uzman personel, tıbbi donanım ve acil müdahale kapasitesi bulunmakta mıdır?
7. Araştırma tamamlanıncaya kadar mahalle sakinlerinin olası gaz maruziyetinden korunması ve belirtiler ortaya çıktığında başvurabilecekleri sağlık hizmetleri konusunda bilgilendirilmesi amacıyla hangi önlemler alınacaktır?
8. Sağlık riski tespit edilmesi hâlinde düzenli sağlık izlemi, erken tanı, tedavi ve gerektiğinde güvenli bölgelere tahliye edilmesine yönelik bir eylem planı hazırlanacak mıdır?